

ville vise sig at være til Stede uden for Hovedstaden i det Omfang, han har skildret. Hvad § 2 angaar, forstod jeg den højtærede Minister saaledes, at han stillede sig forholdsvis velvillig til Tanken om at forlænge den tidligere Bevilling af 1 Mill. Kr. — her er foreslaaet 3 Millioner Kr. — for de kommende 10 Aar. Og jeg kan virkelig forsikre den højtærede Minister om, at det har været til Glæde for dem, som hidtil have modtaget dette Laan, i alt Fald for dem, som have modtaget den overvejende Del af dette Laan, nemlig Frederiksberg Arbejderhjem. Vi ville slet ikke have kunnet gøre, hvad vi gave gjort, og have opnaaet de Resultater, vi have opnaaet, dersom denne Lov ikke havde givet os en Adgang til at faa et Laan paa 200,000 Kr. paa saa udmærkede Vilkaar, som der her er Tale om. Denne Forening har, efter at vi have begyndt at faa disse Laan, faaet nyt Mod og saa stor Tilslutning fra mange Sider, at vor Formue er gaaet op fra 15,000 Kr. til 50,000 Kr. i de sidste 10 Aar. Foreningen er bleven Genstand for Medlemmernes Hengivenhed og Stolthed paa Frederiksberg, hvor to prægtige Arbejderhjem have rejst sig med en Omkostning af 150,000 Kr. for hvert. Paa samme Tid, som jeg altsaa indrømmer den højtærede Minister, at der ikke har været gjort saa udstrakt Brug af den Adgang, som hidtil har været til at faa disse Laan, vil jeg ogsaa give den højtærede Minister fuldstændig Medhold i den Udtalelse, at hvor disse Penge ere komne hen, der ere de, i alt Fald der, hvor jeg har haft Lejlighed til at gøre mig bekendt dermed, komne paa et fortræffeligt Sted og have netop virket overensstemmende med den Tankegang, som laa til Grund for det Lovforslag, der den Gang blev vedtaget. Jeg maa desuden sige, at Lovforslaget forekommer mig moderat, og at det er en Tilfredsstillelse at se, at der fra den Side, hvorfra det er stillet, ogsaa kan fremkomme Lovforslag, som man kan sige pege i en praktisk Retning, og som kunne bringes til Gennemførelse. Naar der her er forlangt den Indrømmelse af Statskassen, at Laanene ydes mod 4 pCt. Rente, hvoraf de 3 pCt. skulle være Statskassens Rente og den ene Procent skal være Afdrag, er det de samme Betingelser, der bleve indrømmede i 1887, og man tør vel nok sige, at Renten siden den Tid i alt Fald ikke er gaaet op, men snarere er gaaet noget ned. Naar man derfor nu beder om de samme Vilkaar som den Gang, vil det i Virkeligheden være ensbetydende med, at Statskassen

ikke bringer noget Offer i Anledning af et saadant Laan, da Statskassen jo i mange Tilfælde ikke faar synderlig mere for sine Penge end 3 pCt. Men dernæst skal jeg ogsaa pege hen paa, at der i Fjor har foreligget Lovforslag om Jord til Landarbejderne, ifølge hvilke der er stillet vidtgaende Krav til Statskassen, Krav, som jeg har været ganske villig til at slutte mig til inden for rimelige og fornuftige Grænser, og det forekommer mig, at naar vi staa over for en Regering, som viser Landarbejderne en saa stor Interesse, er man ogsaa berettiget til at forvente — og den højtærede Finansministers Udtalelser have jo heller ikke i denne Henseende forandret noget i min Opfattelse — at Ministeriet ogsaa vil stille sig velvilligt, naar Talen er om saadanne Foranstaltninger, som kunne komme Byarbejderne til gode, hvortil jeg regner et Forslag som dette.

Og det forekommer mig, at de Repræsentanter paa Rigsdagen, der saa varmt interessere sig for en Forbedring af Landarbejdernes Kaar ved Tilvejebringelsen af Husmandshjem, vilde gøre vel i at interessere sig for denne Sag. Om jeg end maa indrømme, at dette Forslag for Byarbejderne ikke er noget Ækivalent for Lovforslaget om Husmandsblodder, er det dog en Lovgivning, som gaar i samme Retning, nemlig i Retning af at søge at hjælpe dem, som ellers ikke kunne faa gode Boliger, til at faa saadanne ved Lovgivningens og Statens Hjælp. Jeg maa derfor sige, at det forekommer mig, at vi ved Vedtagelsen af § 1 ikke risikere noget; naar den ikke bliver brugt, koster den ingenting, og bliver den brugt, vil det nok vise sig, at der, selv om det kun var paa enkelte Steder, har været Trang dertil. Hvad § 2 angaar, er det mig en Tilfredsstillelse at kunne sige, at der er en høj Grad af Sandsynlighed for, at man atter i alt Fald i den Forening, af hvilken jeg har den Ære at være Bestyrelsesmedlem, vil komme i det Tilfælde at anmode Statskassen om et lignende Laan, som det, vi to Gange have erholdt i Henhold til denne Lov. Hvorvidt nu den højtærede Finansminister mener, at der er nogen Anledning til at forlænge Varigheden af § 1 fra 3 Aar eller 2 Aar, som det var sidste Gang, til 10 Aar, og til at forhøje Summen, som den Gang var 3 Millioner Kr. til 4 Millioner Kr. nu, eller om han vil gaa ind paa at forhøje Summen paa § 2 fra 1 Million til 3 Millioner, det skal jeg ikke tillade mig at have nogen Mening om, thi det er jo noget, som den højtærede